

AIKUISOHJAUKSEN ERITYISEN TUEN TULEVAISUUSKUVA -yhteenveto

	Tavoiteltava asia, suositukset	Kuvaus, kysymykset, esteet	
Asiakkuudet	Asiakas on aikuinen ihminen, joka on jossakin elämänsä vaiheessa jonkinasteisen tuen tarpeessa. Asiakaslähtöisyys – asiakkaan tarve tunnustetaan ja siihen tarpeeseen vastataan. Asiakasta ohjataan jatkumossa... Asiakas saa aikaa, tilaa ja kunnioitusta. Asiakas saa ohjausta valinnan tekemiseen. Asiakas osallistetaan ohjaukseen. Asiakasta kohtaan ollaan rehellisiä. Asiakkuus perustuu vapaaehtoisuuteen sekä asiakkaan riittävään tietoon ohjauksesta. Asiakas kokee ohjauksen mielekkääksi. Asiakas on tärkeä.	Ei pompottelua. Yhden luukun periaate, vaikka toimijoita onkin eri organisaatioissa. Ei ohjata epäonnistumaan, vaan ohjataan eteenpäin toiselle alalle tms. Osalle asiakkaista toimenpiteet eivät riitä tai ohjaava taho ei pysty palvelemaan riittävästi. Tunnettava ja tarjottava näitä vaihtoehtoja. Koulutusten kilpailuttaminen heikentää asiakas-/ohjausprosessia. Päätäjille tiedoksi, mitä laadukas erityisohjaus maksaa (vrt. varhainen eläköityminen jne.)	

Asiakkuudet	(Toimijat on lueteltu erillisessä listassa taulukon jälkeen.) Tieto kulkee toimijoiden välillä hyvin. Koulutus- ja kokemusosaamista jaetaan toimijoiden kesken. Verkostomaisuus. Aikuis-opo tai koulutusneuvoja Alueellinen palveluneuvoja • Oppimisasiamies tms. vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että näitä suosituksia huomioidaan. Toimijoiden välinen työnjako ja palvelun laatu ovat selkeitä (sopimukset). • Toimijoiden määrä • Palvelua asiakkaan eri elämäntilanteissa	Tiedonsiirron asiakaslähtöisyys, verkostotoiminta. Aiemman toiminnan ja kehittämistyön hyvät käytännöt ja osaaminen. Pompoteltavien ihmisten tulkki Mikä on oikea nimitys ja käsite tällaiseen? Uusien nimikkeiden kanssa pitää huomioida se, että nimike kiinnittyy organisaatioon ei henkilöön. Miten tietty asia hoituu henkilön kautta?	
Prosessit	Asiakas osallistetaan prosessiin. Prosessi on asiakaslähtöinen. Asiakkaan tuen tarve tunnustetaan ja tunnustetaan. Esteiden ja vahvuuksien tunnistaminen Suunnitelma, ohjaus- ja tukitoimet Arviointi ja seuranta Tieto siirtyy myös nivelvaiheissa. Ohjausta toteutetaan laadukkaasti ja sen toimivuutta arvioidaan. Resurssit Erityisen tuen suunnitelmat on sidottava myös elinikäisen ohjauksen strategiaan (valtakunnallisen, alueellisen verkoston ja organisaation tason suunnitelmat).	”tulkki”, asiakkaasta ”huolehtiminen” Arvioinnista ja seurannasta ei ole paljon puhuttu, kiinnostaako esim. oppilaitosta seurata ohjauksen onnistuneisuutta? Missä vaiheessa ohjauksesta tulee erityistä tukea? Riittävät resurssit?	

ESTEET JA EDISTÄVÄT TEKIJÄT:

Este	Ratkaisu, selitykset
Verkostossa: Ei tunneta verkoston toimijoita Kilpailuasetelmat Koordinointi (kuka tiedottaa, seuraa, arvioi?) Henkilöstön ja toimijoiden vaihtuvuus > osaamisen katoaminen	Alueellisen yhteistyön tiivistäminen: tutustuminen, tapaamiset, sitoutuminen > sopimus, yhteinen kieli > taattu laatu Koordinaatiosta sopiminen, vastuut ja työnjako Minimitason määrittäminen erityisen tuen palveluista Verkostotyölle rakennettavat mallit tulevaisuudessa. Toimiva verkosto estää asiakkaan "putoamisen". "Kaikille riittää asiakkaita"
Asiakkaaseen liittyvät: Ei tiedetä/tunnisteta kohderyhmää. Asiakas kieltäytyy ohjauksesta ja tuesta, ei näe tarvetta.	Asiakkaan osallistaminen
Oppilaitoksissa: Epäselvät nimikkeet, työnjako ja vastuut Hatarat käytännöt Asenteet Resurssien rajat Tiedon puute Lainsäädännön puuttuminen Johdon tuen puuttuminen Yhteisen kielen puuttuminen	Minimitason määrittäminen erityisen tuen palveluista Johdon tuki Yhteistyön ja sopimusten kautta yhteisen kielen löytäminen
Osaamisessa ja prosesseissa: Palvelua ei ole saatavissa tai osaaminen puuttuu	Saatavuuden parantaminen Perehdyttäminen – kuinka ohjataan erilaista oppijaa? Koulutus ja perehdyttämismateriaalit kaikille saatavilla.

Edistäviä tekijöitä (sijoitettavaksi edelliseen taulukkoon tms.):

Johdon tuki

- Ylihallinnollisuus
- "Saattaminen"
- Psykkaus, preppaus
- Moniammatillisuus (ohjaaja, psykologi, erityisopettaja jne.)
- Yhdessä tekeminen

Resurssit (esim. onko aikaa, saako tehdä)

Osaaminen, työvälineet ja tieto

- Osataan "tarttua"
- Ohjausosaaminen

Esteettömyys

Yhteiskunnallinen tuki, hyväksyntä

Tukeminen > työelämä, hyvä elämä

Hakeva toiminta

Verkosto

- TE-toimijat (työvalmentaja)
- Ammattiliitot
- Opin Ovi, erilaisten oppijoiden teematyöryhmä
- Kela (kuntoutusasiakkaat)
- Järjestöt

Aikuisohjauksen toimijoita

Työelämässä:

- Työpaikkaohjaajat
- Tutkintosuorituksen arvioijat
- Työterveyshuoltohenkilöstö
- Luottamusmiehet, työsuojeluvaltuutetut (työmarkkinajärj.)
- Työnantajat: esimies, henkilöstöhallinto
- Työantajajärj.
- AY-opistot

Koulutuksen järjestäjät:

- Opinto-ohjaajat, (opintosihteerit?)
- Opintoneuvoajat
- Ohjaavat opettajat
- Erityisopettajat, ERVOT, ERVAT
- Oppimisvalmentajat
- Opiskelijahuolto: psykologi, psykiatri, terveydenhoitaja, kuraattori
- Vammaisasiamies
- Koulunkäyntiavustajat
- Henkilökohtaiset avustajat
- Työhönvalmentaja
- Uraohjaajat
- Koko henkilökunta

Työ- ja elinkeinohallinto

- Työvoimaneuvojat
- Erikoistyövoimaneuvojat (kuntoutusn.)
- AV-psykologi
- Palvelukeskus
- Työhönvalmentaja

Kolmas sektori

- Työpajat, nuorisopajat
- Projektit
- Työttömien yhdistykset
- Toimintakeskukset
- Sosiaaliset yritykset
- Yhdistykset, järjestöt, säätiöt
- Sosiaalityöntekijät, yksilövalmentaja, työnvalmentaja
- Kehitysvamma-alan järjestöt

Julkinen sektori

- Kela
- Sosiaali- ja terveystalvet
- Nuorisotyö
- Kirkko
- Kunta
- Vankilat
- Mielenterveystoimistot/kuntoutus
- Kuntoutuslaitokset, -yksiköt, kehitysvammalaitokset
- Puolustusvoimat / varusmiespalvelu